

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 653

van **CATHY COUDYSER**

datum: 31 maart 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Sint-Godelieveabdij Brugge - Toekomst

Vlaanderen telt heel wat religieuze erfgoedsites die leegstaan en waarvoor dus een nieuwe invulling gezocht moet worden. Toerisme Vlaanderen zet een aantal pilootprojecten op om voor een aantal geselecteerde sites vanuit de principes van Reizen naar Morgen (via co-creatie en participatief traject) een nieuwe invulling te vinden, met respect voor de ziel van de plek.

Via het pilootproject 'De tuin van heden' heeft Toerisme Vlaanderen de voorbije jaren samen met tal van andere partners waaronder FARO (Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed), Parcum, het bisdom Brugge, Herita, de stad Brugge, de Brugge Foundation, Secret Books, de Vlaamse Bouwmeester, het agentschap Onroerend Erfgoed gewerkt aan een masterplan voor de herwaardering en toeristische ontsluiting van de Sint-Godelieveabdij enerzijds en het Klooster Minderbroeders Kapucijnen anderzijds. Input voor het toekomstbeeld voor de sites werd gesprokkeld bij het brede publiek.

Tijdens de gedachtewisseling in commissie Buitenlands Beleid van 15 maart 2022 verduidelijkte de projectleider dat het masterplan een gefaseerde aanpak voor de ontsluiting van de site zou bevatten, waarbij in het kader van de rendabiliteitsaanpak van meet af aan zou worden gekeken naar potentiële partners voor de exploitatie van de site.

Eind februari jl. raakte bekend dat uit de meer dan 5000 toekomstideeën acht concepten zijn gedistilleerd voor een toekomstige invulling van de Brugse Sint-Godelieveabdij die aanhaken bij het authentieke verhaal van de kloosterzusters en tegelijk ervoor zorgen dat de exploitatie van de site economisch rendabel kan zijn.

De nieuwe invulling van de abdij omvat onder meer een nieuwe demonstratiekeuken waarin topchefs met ingrediënten uit de moes-, kruiden- of bloementuin van de abdij aan de slag gaan, de omvorming van de abdijskerk tot een toon- en creatieplek voor culturele activiteiten die aansluiten bij de ziel van de plek, het openstellen van de boomgaard voor het brede publiek met inbegrip van een zone voor een collectief participatief kunstwerk, de omvorming van de boerderij van de abdij tot enerzijds een abdiypunt (waar ambachtelijke korteketenproducten kunnen worden aangekocht) en een microbrouwerij, de reactivatie van de voormalige moes-, kruiden- en bloementuin van de abdij met inbegrip van een evenementenzone voor kleinschalige events die aansluiten bij de verstillings-eigen aan de abdij, de terbeschikkingstelling van de voormalige slaapcellen van de zusters als inspirerende werkplekken en een woonproject voor kunstenaars, makers en wetenschappers op rust.

In de beeldreportage die over dit nieuwe toekomstbeeld voor de abdij is gemaakt, wordt aangegeven dat werken aan de abdij nog in 2024 van start zullen gaan en dat de opening van de Sint-Godelieveabdij 2.0 gepland is in de loop van 2026. Ook wordt meegedeeld dat de realisatie van dit toekomstbeeld voor de abdij een kostprijs heeft van 15 miljoen euro en dat de minister van Toerisme daarvoor 12 miljoen euro vrijmaakt uit de budgetten van Toerisme Vlaanderen.

1. Kan de minister de opeenvolgende stappen (met bijhorende timing) uiteenzetten die doorlopen moeten worden en finaal moeten leiden tot de heropening van de vernieuwde Sint-Godelieveabdij in 2026.
2. Kan de minister verduidelijken welke noodzakelijke restauratie- en renovatiewerken moeten worden uitgevoerd en de kostprijs die daar tegenover staat? Zijn deze werken vergunningplichtig?
3. Een gedeelte van de Sint-Godelieveabdij in Brugge is beschermd als monument. De bescherming omvat de kapel, het ingangsbouw, de zuidvleugel met kloostergang, de noordvleugel en de voormalige boerderij.

Zal er voor de restauratie/renovatie aan deze beschermde gedeelten een beroep worden gedaan op een erfgoedpremie van het agentschap Onroerend Erfgoed? Voor welke concrete werken zal er een premie worden aangevraagd en op welk bedrag wordt concreet gemikt? Is de aanvraag daarvoor reeds ingediend dan wel in voorbereiding?

4. De kostprijs voor de realisatie van dit toekomstbeeld voor de abdij werd oorspronkelijk begroot op 15 miljoen euro.

Is dat nog steeds realistisch, rekening houdende met de gestegen bouwkosten (gelieerd aan de huidige economische situatie)? Zo niet, welke bijstelling is noodzakelijk?

5. Welke afspraken zijn er gemaakt tussen de verschillende betrokken publieke partners over de verdeling van de projectontwikkelingskosten (inclusief renovatie/restauratie) (met verduidelijking van het exacte bedrag dat elke publieke partner zal bijdragen)? Waarvoor zullen de 12 miljoen van Toerisme Vlaanderen precies worden aangewend? Zijn er daarnaast ook private partners die financieel bijdragen tot de uitvoering van dit toekomstbeeld?
6. In haar antwoord van 15 december 2020 op vraag om uitleg nr. 1007 gaf minister Demir aan dat bij de ontwikkeling van erfgoedsites, Toerisme Vlaanderen ook het co-ondernemerschap met de private sector actief zou opzoeken want dat het niet de bedoeling is dat Toerisme Vlaanderen deze sites zelf gaat exploiteren. Er zou voor elke site op maat een juiste exploitatieformule worden gezocht. De exacte berekening van de ontwikkelingskost hangt dan ook sterk samen met de gekozen exploitatieformule.
 - a) Kan de minister meer toelichting geven bij de exploitatieformule die gekoppeld werd aan het toekomstbeeld voor de abdij?
 - b) Hoe verloopt de zoektocht naar partners voor de exploitatie van de verschillende concepten die zijn uitgetekend? Voor welke deelconcepten zijn de geïnteresseerde partners talrijk? Zijn er deelconcepten waarvoor er zich bij het agentschap tot op heden weinig tot geen relevante partners hebben gemeld?
 - c) Via welk instrument wil Toerisme Vlaanderen de samenwerking met private partners voor exploitatie formaliseren (concessieovereenkomst, samenwerkingsovereenkomst, nog andere...)?

- d) Voor welke termijn(en) zou deze samenwerkingen worden vastgesteld?
7. De tuin van de abdij zou nog openblijven tot eind 2023.
- Plant Toerisme Vlaanderen de komende maanden nog pop-upactiviteiten te (laten) organiseren in de tuin? Zo ja, welke en met welke externe partners wordt daarvoor eventueel samengewerkt?
8. Kan de minister meer toelichting geven bij de gefaseerde aanpak voor de ontsluiting van de site?
9. Ik heb vernomen dat het agentschap de intentie heeft/gehad heeft om de Abdij Ten Putte in Gistel te betrekken bij de nieuwe invulling van de Sint-Godelieveabdij in Brugge, gezien de link met de Heilige Godelieve en de Godelieveprocessie.
- Is dat nog steeds het geval en kan de minister verduidelijken hoe het agentschap dit concreet ziet?
10. Tot slot heb ik ook signalen opgevangen dat het agentschap voor de Sint-Godelieveabdij ook een belangrijke functie weggelegd ziet als onthaalpoort voor het toerisme in het Brugse Ommeland.
- Kan de minister nader toelichten hoe het agentschap deze onthaalfunctie concreet wil invullen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhair Demir (653), Matthias Diependaele (328)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 653 van 31 maart 2023

van **CATHY COUDYSER**

1. 2023:

- April-juni: Plan van eisen opstellen i.f.v. het masterplan
- Augustus-december: Uitwerken masterplan + onderzoeken (akoestisch, archeologie, stabiliteit)

2024

- Januari-juni: doorlooptijd omgevingsvergunning
- April-juli: restauratie van abdijmuur (aparte vergunning)
- Juli 2024-juli 2026: restauratiecampagne en bouw

2. De restauratiecampagne en verbouwing is momenteel geschat op 15 miljoen euro. De volledige restauratiecampagne en bouw is onderhevig aan een omgevingsvergunning.
3. Op dit moment wordt bekeken in hoeverre de site kan rekenen op een premie bij het Agentschap Onroerend Erfgoed. Hoeveel deze zal bedragen, is nog niet bekend.
4. De effectieve investeringskost zal bekend zijn eind oktober als het volledige masterplan klaar is. We houden inderdaad rekening met de prijsstijgingen van de voorbije en komende jaren.
- 5.

Bedrag	Omschrijving
€ 100.000,00	masterplan opmaak
€ 300.000,00	onderzoeken
€ 1.740.000,00	ereloon architecten
€ 9.860.000,00	bouwbudget

Binnen het pilootproject is er duidelijk gekozen voor de samenwerking met de Brugge Foundation die als partner steeds actief is gebleven op de site. Als partner van het lokaal bestuur en vanuit hun expertise en opdracht gaan ze mee het traject opvolgen van de restauratiecampagne en bouw. Ze koppelen terug naar de stad en andere projecten betreffende herwaardering van religieus erfgoed in de stad.

6. a) De exploitatieformule is bekeken door het bureau EY. De site zal in zijn volledig beheer toevertrouwd worden aan één partner, die op zijn beurt samenwerkt met de verschillende partners en huurders op de site. De business case, die voor de volledige site werd opgemaakt, vertrekt dus van een zoektocht naar één consortium.
Zowel huurders voor de kantoren alsook voor de exploitatie/gebruik van de keuken melden zich veel kandidaten. Voor het abdijpunt zien we minder interesse omdat er rond dit programmaonderdeel nog veel opties te onderzoeken zijn.
- b) Wanneer de exploitatie van de abdij in de markt zal worden geplaatst, in het voorjaar van 2024, kunnen we hier meer duiding rond geven.

c) Voorjaar 2024.

7. Het pop-uptraject is reeds afgelopen. Wel willen we experimenteren met verschillende activiteiten in de Kapucijnenkerk en de tuin van de abdij. Hiervoor kunnen verschillende initiatiefnemers zich aanmelden met hun activiteiten. Binnen de projectgroep toetsen we dan af of de activiteit in aanmerking komt als experiment en vooral in de lijn ligt met de ziel van de plek.
8. Momenteel onderzoeken we de fases van oplevering van de site in de restauratiecampagne en bouw in combinatie met de ontsluiting op verschillende wijzen.
9. De abdij zal betrokken worden bij de organisatie van 400 jaar Sint-Godelieveabdij Brugge. Er zal gewandeld worden van de abdij in Gistel naar Brugge. Uiteraard is er een structurele samenwerking tussen het museum in Gistel en de werking in Brugge.
10. Het abdijpunt, programmaonderdeel in de voormalige boerderij, is een verkoopplaats van producten van Brugge en het Brugse Ommeland. Hierbij motiveren we de bezoeker ook binnen het Brugse Ommeland te reizen.